

Tillæg 2 til § 12 miljøgodkendelse af
husdyrproduktionen på ejendommen
Tobberupvej 5, 9500 Hobro

13. juni 2017

Virksomheden: Langbakgård
Beliggenheds adresse: Tobberupvej 5, 9500 Hobro

CVR nr. 35496327
CHR nr. 33441

Stamblad:

Virksomhedens ejer og kontaktperson	Ejer og kontaktperson: Thomas Andersen Tobberupvej 5, 9500 Hobro
Virksomhedens adresse	Tobberupvej 5, 9500 Hobro
Virksomhedens matrikelnumre	7a, Tobberup By, Hørby m.fl.
Kommune	Mariagerfjord Kommune
CVR-nr. - CHR-nr.	CVR nr. . 35496327, CHR nr. 33441
Ejendomsnummer	8460016473
Betegnelse	Tillæg 2 til § 12

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
1. GENERELLE FORHOLD TIL TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	4
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	4
1.2 GODKENDELSE.....	5
1.3 GYLDIGHED	6
1.4 GENERELT.....	6
1.5 KLAGEVEJLEDNING.....	6
1.6 OFFENTLIGGØRELSE	7
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
2.1 GENERELT.....	9
2.3 ÅRSPRODUKTION	9
3. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	10
3.1 KORT RESUMÉ.....	10
3.2 ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	10
3.2.1 Bygninger.....	10
3.2.2 Afstandskrav.....	10
3.2.3 Beskyttelseslinier og landskabelige hensyn.....	11
3.2.4 Transport.....	11
3.2.5 Lugt	12
3.3 PRODUKTIONEN	12
3.3.1 Husdyrgødning produktion og opbevaring	13
3.4 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	13
3.4.1 Vurdering af bedriftens ammoniakemission i forhold til BAT.....	13
3.5 NATUR	15
3.5.1 Ammoniak.....	15
4. SAMLET VURDERING	18
BILAG 1: HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	19
BILAG 2: SITUATIONSPLAN	20
BILAG 3: AMMONIAKDEPOSITIONSBEREGNINGSPUNKTER	21
BILAG 4: UDPEGNINGSGRUNDLAG FOR BERØRTE NATURA 2000-OMRÅDER – KIELSTRUP SØ	22

1. Generelle forhold til tillæg til miljøgodkendelse

1.1 Ikke teknisk resumé

Thomas Andersen har søgt Mariagerfjord Kommune om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på Tobberupvej 5, 9500 Hobro, jf. § 12 i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" (lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system.

Mariagerfjord Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af det indsendte ansøgningsskema nr. 95706, version 1 (dette skema indeholder den samlede udvidelse på ejendommen siden 2007) samt skema nr. 94535, version 3 (dette skema indeholder den reelle ansøgte udvidelse/ændring i forbindelse med det ansøgte tillæg).

Baggrund og tidligere meddelte afgørelser

Husdyrbruget på Tobberupvej 5, 9500 Hobro fik 7. februar 2012 miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12 til at udvide den økologiske produktion fra 239 DE til 472 DE (efter dagældende beregninger) samt til udvidelse af eksisterende kostald, opførelse af en ny gyllebeholder på 3400 m³ samt udvidelse af eksisterende ensilageplads. 12. januar 2016 blev der meddelt tillæg til miljøgodkendelsen. Med tillægget blev der givet godkendelse til at udvide malkekvægsbesætning med 45 malkekøer, til 538 DE (dagældende dyreenheds beregninger), i eksisterende byggeri

Thomas Andersen har nu søgt Mariagerfjord Kommune om at udvide dyreholdet til 619 DE. I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en ny kostald.

Produktionsændring/udvidelse

Thomas Andersen ønsker sin økologiske malkekvægsbesætning udvidet til 619 DE. Besætningen vil efter udvidelsen bestå af 425 køer, 5 kvier (24-26 mdr.), 70 småkalve (0-5 mdr.) og 15 tyrekalve (40-70 kg).

Nedenstående skema viser den tidligere nudrift (gældende 1.1. 2007) samt dyreholdet som godkendt med sidst tillæg til miljøgodkendelsen. Herudover viser skemaet det dyrehold, som godkendes med det aktuelle tillæg.

Husdyrholdets sammensætning:	Tidl. drift (nudrift)		Tillæg 2016		Aktuelt tillæg 2017	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Malkeko, tung race, Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	160	224,96	305	428,83	305	428,83
Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	18	25,31	45	63,27	5	7,03
Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	0	0,00	0	0,00	115	161,69
Kvie/stud, tung race (20-24 mdr.), Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	0	0,00	50	28,22	0	0,00
Kvie/stud, tung race (24-26 mdr.), Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	0	0,00	25	15,31	5	3,06
Småkalv, tung race (0-5 mdr.),	5	1,23	70	18,92	70	18,32

Dybstrøelse (hele arealet)						
Tyrekalv, tung race (40-70 kg), Dybstrøelse (hele arealet)	0	0,00	15	0,29	15	0,29
I alt		251,50		554,85		602,55

Anlægsændringer

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres ny kostald.

Ammoniak

Miljøgodkendelsen omfatter en godkendelse af anlægget. Projektet medfører en ammoniakemission fra stald og lager på 3020 kg N/år fra den samlede bedrift, hvilket er en stigning på 210 kg N/år i forhold til nudriften.

Anlægget ligger mere end 7 km vest for nærmeste Natura 2000-område nr. 22, Kielstrup Sø. Der er lavet en vurdering af påvirkningen på de arter og naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

I nærheden af anlægget og udbringningsarealerne ligger der natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Mariagerfjord Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke giver anledning til at stille vilkår i forhold til natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

BAT

Der er tale om en økologisk malkekvægsproduktion. Der er beregnet et BAT-emissionskrav for emissionen af ammoniak fra husdyrbruget på 2.991kg N/år ved anvendelse af vejledende BAT-emissionsgrænse for konventionelle malkekvæg. I ansøgningen er den samlede emission fra anlægget beregnet til 3.020 kg N/år. Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission lever op til anvendelse af BAT.

Mariagerfjord Kommune vurderer i øvrigt, at husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT inden for de forskellige områder management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi og opbevaring af husdyrgødning.

1.2 Godkendelse

Mariagerfjord Kommune meddeler tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen beliggende på adressen Tobberupvej 5, 9500 Hobro. Afgørelsen meddeles i medfør af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Der skal gøres opmærksom på, at tillægget til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning.

Tillægget omfatter udvidelse af den økologiske malkekvægsbesætning samt opførelse af kostald.

Afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse meddeles på baggrund af, at Mariagerfjord Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger, indkommet til Mariagerfjord Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre generel lovgivning stiller skærpede krav.

1.3 Gyldighed

Tillægget til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse.

Hvis miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelse ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Denne afgørelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

Hvor intet andet er angivet, er godkendelsens vilkår gældende fra det tidspunkt hvor en udnyttelse af godkendelsen påbegynder.

1.4 Generelt

Tillægget til miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende lov og vejledninger vedrørende husdyrbrug.

Mariagerfjord Kommune har udarbejdet tillægget til miljøgodkendelsen med hensyntagen til "Mariagerfjord Kommuneplan".

Udkastet til tillæg til miljøgodkendelsen har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 3. maj 2017 til 31. maj 2017. I høringsperioden er der ikke indkommet bemærkninger til udkastet.

1.5 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der er angivet i lovens § 85-87.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelse i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar. Ved klage kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Enhver med retlig interesse i sagens udfald kan klage over denne afgørelse, efter husdyrbrugslovens regler.

En eventuel klage indsendes via Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Adgangen til klageportalen finder du enten via borger.dk eller virk.dk.

Klagefristen er 4 uger og udløber **tirsdag den 11. juli 2017 kl. 23.59**. En eventuel klage skal være modtaget senest dette tidspunkt.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at klager

indbetaler et gebyr på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med et betalingskort, når du har tastet din klage ind i Klageportalen. Klagen bliver første sendt videre, når gebyret er betalt, og du har endeligt godkendt din klage.

Vejledning om klagereglerne kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.
Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.
4. der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
5. klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen.

Mariagerfjord Kommunes afgørelse kan også indbringes for domstolene. Det skal ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen eller - hvis den påklages - inden 6 mdr. efter, at der foreligger endelig afgørelse.

1.6 Offentliggørelse

Tillægget til miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort tirsdag den 13. juni 2017 ved annoncering på Mariagerfjord Kommunes hjemmeside. Der vil være en kort henvisning til annonceringen i ugeavisen samme dag.

Mariagerfjord Kommune

Charlotte Speich
Biolog

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Peter Salling, Peter Salling Miljørådgivning, e-mail: peter@psmr.dk
- Naboer:

Robert Sztojka	Hedemarken 1 A, Tobberup, 9500 Hobro
Olesia Stoika	Hedemarken 1 A, Tobberup, 9500 Hobro
Jenny Dorthea Lyngaa	Hedemarken 2, Tobberup, 9500 Hobro
Børge Lyngaa	Hedemarken 2, Tobberup, 9500 Hobro
Ulla Stilling Poulsen	Jernbanegade 62,1, 9500 Hobro
Ole Jensen	Tobberupvej 10, Tobberup, 9500 Hobro
Ole Christensen Grøn	Tobberupvej 11, Tobberup, 9500 Hobro
Ingrid Andersen	Tobberupvej 13, Tobberup, 9500 Hobro
Christian Holmgård	Tobberupvej 3, Tobberup, 9500 Hobro
Tenna Holmgård	Tobberupvej 3, Tobberup, 9500 Hobro
Mogens Bach Sørensen	Tobberupvej 8, Tobberup, 9500 Hobro
Ann Dorte Munkholm	Tobberupvej 8, Tobberup, 9500 Hobro
Finn Børge Nielsen	Tobberupvej 9, Tobberup, 9500 Hobro
Niels Kristian Kirketerp Nielsen	Aalborgvej 5, Kirketerp, 9500 Hobro
Kate Kirketerp Nielsen	Aalborgvej 5, Kirketerp, 9500 Hobro
Døstrup Ældrecenter	Hedemarken 1A, 9500 Hobro
BØRGE LYNGAA	Hedemarken 2, 9500 Hobro
NISA ApS	Tobberupvej 11, 9500 Hobro

Kopi af tillæg til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Peter Salling, Peter Salling Miljørådgivning, e-mail: peter@psmr.dk
- Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K, mst@mst.dk.
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne, Falstervej 10, 8940 Randers SV, senord@sst.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, post@sportsfiskerforbundet.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København, natur@dof.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Nordjyllands lokalafdeling, mariagerfjord@dof.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, dnmariagerfjord-sager@dn.dk
- Friluftsrådet i Nordjylland, v/Børge Poulsen, himmerland-aalborg@friluftsradet.dk

Naboer, parter m.fl. er orienteret om den endelig miljøgodkendelse.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

2.1 Generelt

- 6a) Tillægget til miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af tillægget til miljøgodkendelsen.

2.3 Årsproduktion

- 10) Ejendommen har tilladelse til et dyrehold på 425 stk. malkekøer (tung race), 5 kvier (24-26 mdr.), 70 småkalve (0-5 mdr.) og 15 tyrekalve (40-70 kg) i alt svarende til 602,55 DE.
- 13) Malkekøer (425 stk.) skal være udegående i minimum 1 mdr. om året.
- 14) Goldkøerne (5 stk.) skal være udegående i minimum 6 måneder om året.
- 15) Kvier (24-26 mdr.) 5 stk. skal være udegående i minimum 2 måneder om året.

Vilkårene erstatter tidligere vilkår 10, 13, 14 og 15.

3. Miljøredegørelse for miljøgodkendelsen

Mariagerfjord Kommune har vurderet de miljømæssige forhold ved den ansøgte produktionsudvidelse på Tobberupvej 5. Vurderingen er foretaget i medfør af bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017.

Det er kun de forhold, som ændringen vurderes at påvirke, der er beskrevet og vurderet i dette afsnit.

På baggrund af nærværende miljøteknisk beskrivelse har Mariagerfjord Kommune besluttet at meddele tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af 7. februar 2012.

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

3.1 Kort resumé

Husdyrbruget ligger på ejendommen matr. nr. 7a Tobberup By, Hørby, beliggende på adressen Tobberupvej 5, 9500 Hobro.

Husdyrbruget på Tobberupvej 5, 9500 Hobro fik 7. februar 2012 miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12 til at udvide den økologiske produktion fra 239 DE til 472 DE (efterdagældende beregninger). Herudover blev der givet godkendelse til udvidelse af eksisterende kostald, opførelse af en ny gyllebeholder på 3400 m³ samt udvidelse af eksisterende ensilageplads.

12. januar 2016 blev der meddelt tillæg til miljøgodkendelsen. Med tillægget blev der givet godkendelse til at udvide malkekvægsbesætning med 45 malkekøer, til 538 DE (dagældende dyreenheds beregninger), i eksisterende byggeri

Thomas Andersen har nu søgt Mariagerfjord Kommune om at udvide dyreholdet til 619 DE. I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en ny kostald. Produktionen er fortsat økologisk.

3.2 Anlægget og ejendommen

3.2.1 Bygninger

Bedriften er beliggende på Tobberupvej 5. Se evt. situationsplan på bilag 2.

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en ny kostald.

På ejendommen findes to gylleholdere hver med en opbevaringskapacitet på 3400 m³.

Alle staldanlæg er med naturlig ventilation.

Kalvehytterne står på fast bund med afløb til gyllebeholder.

3.2.2 Afstandskrav

Afstand fra husdyrbruget (inkl. nyetableringer):

	Krav	Faktisk afstand
Eksisterende/fremtidig byzone eller sommerhusområde	>50(300) m	ca. 700 m
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	>50(300) m	> 300 m
Beboelse på ejendom uden landbrugspligt, beliggende i samlet bebyggelse i landzonen	> (300) m	ca. 640 m
Nabobeboelse	> 50 m	60 m

Afstand fra projekteret ny kostald:

	Krav	Faktisk afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 25 m	ca. 75 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m	ca. 4 km
Vandløb (herunder dræn) og søer	> 15 m	> 15 m*
Offentlig vej og privat fællesvej	> 15 m	> 70 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	> 25 m
Beboelse på samme ejendom	> 15 m	ca. 100 m
Naboskel	> 30 m	45 m

* Der er ingen dræn omkring ejendommen

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav i §§ 6, 8 og 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt

3.2.3 Beskyttelseslinier og landskabelige hensyn

Der er tale om en eksisterende kvægbedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en ny kostald. Byggeriet skal ske i tilknytning til det eksisterende byggeri.

Det projekterede byggeri skal opføres uden for sårbare eller beskyttede områder (Natura2000-områder, økologiske forbindelser, særlige naturområder, særligt værdifulde landskaber eller større uforstyrrede landskaber, værdifulde geologiske områder, værdifulde kulturmiljøer herunder beskyttelse af kirkernes fremtræden, skovrejsningsområder, kystnærhedszonen, områder udpeget til fritidsformål, lavbundsarealer, fredede områder, beskyttede naturtyper og beskyttede diger), og det ansøgte byggeri skal ikke i øvrigt opføres inden for bygge- eller beskyttelseslinier (søbeskyttelseslinie, å-beskyttelseslinie, skovbyggelinie, strandbeskyttelseslinie, kirkebyggelinie, fortidsmindebeskyttelseslinie)

Mariagerfjord Kommune vurderer, at alle bygge og beskyttelseslinier er overholdt samt at udvidelsen ikke vil påvirke de landskabelige værdier væsentligt. Landskabet omkring ejendommen er i Kommuneplanen 2009-2021 ikke kortlagt som landskabeligt interesseområde, og kommunen vurderer herudover, at der ikke er særlige interesser i området, som vil påvirkes af byggeriet.

3.2.4 Transport

Ændringen af produktionen på ejendommen medfører at antallet af transporter stiger som følge af den øgede gyllemængde.

Transport	Tidsrum	Transporter	
		Nudrift	Ansøgt
Levering af dyr	Kl. 8-16	3	3
Afhentning af tyrekalve (hver tredje uge)	Kl. 8-16		17
Afhentning af dyr til slagteri	Formiddag (som oftest)	12	12
Afhentning af døde dyr	Kl. 8-16	12	14
Afhentning af mælk	Nu-drift: Aften, kl. 21	185	185
Levering af foder	Efter udvid.: Hele døgnet	3	3
Afhentning af afgrøder	-	-	-
Gylleudkørsel, 25 m ³ /læs (maskinstation)		340	404
Transporter i alt		555	638

Mariagerfjord Kommune vurderer, at transport til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

3.2.5 Lugt

Den ukorrigerede lugtgeneafstand for husdyrbruget er beregnet til hhv. 103 m for enkelt bolig, 261 m for samlet bebyggelse og 394 m for byzone m.v. De vægtede gennemsnitsafstande til henholdsvis enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er hhv. 261 m, 748 m og 782 m, hvilket betyder, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved driften og udvidelsen. Der er i den eksisterende miljøgodkendelse sat vilkår om, at såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Der desuden stillet et vilkår om begrænsning af lugtgener.

3.3 Produktionen

Den økologiske malkekvægsproduktion ønskes udvidet til 619 DE. Besætningen vil efter udvidelsen bestå af 425 køer, 5 kvier (24-26 mdr.), 70 småkalve (0-5 mdr.) og 15 tyrekalve (40-70 kg).

Nedenstående skema viser den tidligere nudrift (gældende 1.1. 2007) samt dyreholdet som godkendt med sidst tillæg til miljøgodkendelsen. Herudover viser skemaet det dyrehold, som godkendes med det aktuelle tillæg.

Husdyrholdets sammensætning:	Tidl. drift (nudrift)		Tillæg 2016		Aktuelt tillæg 2017	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Malkeko, tung race, Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	160	224,96	305	428,83	305	428,83
Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	18	25,31	45	63,27	5	7,03
Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	0	0,00	0	0,00	115	161,69
Kvie/stud, tung race (20-24 mdr.),	0	0,00	50	28,22	0	0,00

Sengestald med præfabrikeret drænet gulv						
Kvie/stud, tung race (24-26 mdr.), Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	0	0,00	25	15,31	5	3,06
Småkalv, tung race (0-5 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	5	1,23	70	18,92	70	18,32
Tyrekalv, tung race (40-70 kg), Dybstrøelse (hele arealet)	0	0,00	15	0,29	15	0,29
I alt		251,50		554,85		602,55

3.3.1 Husdyrgødning produktion og opbevaring

Den samlede årlige produktion af husdyrgødning på Tobberupvej 5 opgøres efter udvidelsen til 544 DE kvæggylle, 22 DE dybstrøelse samt 77 DE, som afsættes ved græsning. Gyllen opbevares i bedriftens to gylletanke. Dybstrøelsen opbevares i markstak. Dybstrøelsen overdækkes, jf. gældende regler.

Kapaciteten for de to gyllebeholdere på Tobberupvej 5 er i alt på 6.800 tons. Hertil er der 1.000 m³ ejet opbevaringskapacitet på Hedemarken 10. Der produceres årligt 10.094 tons kvæggylle på Tobberupvej 5 (inkl. vaskevand og vand fra befæstede arealer). Dette svarer til, at der er opbevaringskapacitet til 9,2 mdr.

Alle gylletankene både nuværende og nyetablerede er uden fast overdækning. Der føres logbog over flydelaget på gyllen, således at flydelaget lever op til kravene.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrgødningen med de stillede vilkår opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt. Det vurderes, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

3.4 Bedst tilgængelige teknik (BAT)

3.4.1 Vurdering af bedriftens ammoniakemission i forhold til BAT

Husdyrbrug giver anledning til tab af kvælstof ved fordampning af ammoniak. Dette tab kan modvirkes i flere led af produktionen ved hjælp af flere forskellige teknikker og teknologier.

De teknikker og teknologier, der kan begrænse ammoniakfordampningen fra anlægget, består af metoder, der begrænser dyrenes udskillelse af kvælstof gennem fodringsoptimering, metoder, der begrænser tabet af ammoniak fra husdyrgødningen under transport og lagring, samt metoder, der opsamler ammoniak fra luften ved rensning.

Det er muligt at kombinere disse teknikker og teknologier på flere måder, og effekten af en bestemt teknik eller teknologi, vil derfor afhænge af, hvilke andre teknikker og teknologier der anvendes i andre led af produktionen. Hertil kommer, at det er en del af princippet om anvendelse af BAT, at kommunalbestyrelsen ikke stiller krav om anvendelse af en bestemt teknik – dette valg skal ansøgeren selv træffe. Derimod fastlægger kommunalbestyrelsen emissionsgrænseværdier for anlægget ud fra et konkret skøn, som er opnåelige ved anvendelse af BAT.

Vejledende BAT-standardvilkår

En vurdering af hvilket emissionsniveau, der kan betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT, bør indeholde en samlet vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for anlægget som

helhed. Her differentieres mellem eksisterende stald og nybyggeri eller gennemgribende renovering af eksisterende stald, i forhold til forskellige proportionalitetsbetragtninger.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår indeholdende vejledende emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, som er opnåelige ved anvendelse af BAT. Miljøstyrelsen har for hver enkelt dyretype foretaget en undersøgelse af, hvilke teknikker og teknologier, der inden for områderne foder, staldindretning, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning kan bidrage til at begrænse forureningen fra husdyrbrug. Herefter har Miljøstyrelsen vurderet, hvilken kombination af teknikker og teknologier, der efter en nærmere række kriterier, kan betegnes som værende BAT. Indtil videre er emissionsgrænseværdierne kun af vejledende karakter. Det betyder, at det fortsat er kommunalbestyrelsens ansvar at sikre, at der bliver foretaget en vurdering af, hvorvidt ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT, og i den forbindelse fastsætter nødvendige og relevante vilkår herom i den enkelte miljøgodkendelse.

I den konkrete sag har Mariagerfjord Kommune ikke fundet anledning til at fravige Miljøstyrelsens vejledning i forbindelse med emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, og Mariagerfjord Kommune har foretaget sin vurdering af, hvorvidt husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT, mht. emission af ammoniak og fosfor, på baggrund af de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor.

Emissionsgrænseværdi for anlægget – Tobberupvej 5

Der er i den konkrete sag taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af malkekvæg på gyllebaserede staldsystemer¹.

Nedenstående tabel viser den opnåelige emission ved konventionel produktion af malkekvæg på gyllebaserede staldsystemer for husdyrbruget Tobberupvej 5 ved anvendelse af BAT.

Ansøgt dyrehold	Ny-Etablering*	Antal	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT, Kg NH ₃ -N pr. årsko	Samlet ammoniakemission, Kg NH ₃ -N
Malkeko, tung race	Ja	105	0,917 x 7,31 ¹	704
Malkeko, tung race Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	Nej	200	0,917 x 7,31 ¹	1.340
Malkeko, tung race	Ja	115	0,917 x 7,31 ¹	770
Malkeko, tung race Dybstrøelse	Nej	5	0,50 x 10,04 ¹	25
Kvie/stud, tung race (20-24 mdr.),	Ja	5	1,07 x 3,99 ²	21
Småkalv, tung race (0-5 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nej	70		128 ³
Tyrekalv, tung race (40-70 kg*), Dybstrøelse (hele arealet)	Nej	15		2 ³
Samlet emissionsniveau				2.991

* Nyetablering ved den aktuelle udvidelse og/eller ved godkendelsen fra 2012

1 Miljøstyrelsens vejledning, korrigeret for udegående tid

2 Miljøstyrelsens vejledning, korrigeret for udegående tid og afvigende aldersgrænser

¹ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, Maj 2011

3 Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning

Vurdering af ammoniakemissionen mht. BAT for Tobberupvej 5

Som det ses af ovenstående tabel, er den samlede årlige ammoniakemission, som vurderes er opnåelig ved anvendelse af BAT på anlægget, beregnet til 2.991 kg NH₃-N pr år ved konventionel produktion af malkekvæg på gyllebaserede staldsystemer. Produktionen på Tobberupvej 5 er ikke en konventionel malkekvægsproduktion, men derimod en økologisk produktion. I ansøgningen er den samlede emission fra anlægget beregnet til 3.020 kg NH₃-N pr år. Denne værdi er meget tæt på den beregnede opnåelige værdi ved konventionel produktion. Mariagerfjord Kommune vurderer, at bedriften lever op til anvendelse af BAT på anlægget.

Mariagerfjord Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget lever op til BAT mht. ammoniakemission, bl.a. ud fra en økonomisk proportionalitetsbetragtning jf. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

3.5 Natur

Mariagerfjord Kommune har vurderet om produktionen på Tobberupvej 5 har effekt på naturtilstanden i området. Vurderingen er foretaget på baggrund af beregninger udført i det lovbestemte elektroniske ansøgningsskema om miljøgodkendelse jf. Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

3.5.1 Ammoniak

Ammoniak fra staldanlæg

Projektet vil medføre en beregnet totalemission fra stald og lager på ca. 3020 kg N/år, hvilket svarer til en meremission på ca. 210 kg N/år i forhold til godkendte forhold.

Vurdering af påvirkninger på naturområder jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.
Beskyttelsesniveauet for ammoniak fremgår af nedenstående tabel

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*)I den konkrete sag er der 0 husdyrbrug. Den maksimale totaldeposition er derved 0,7 kg N/ha/år.

Mariagerfjord Kommune har derfor foretaget en konkret vurdering af påvirkningen fra produktionen på Tobberupvej 5 til nærtliggende følsomme naturområder. Konkret er der foretaget en beregning i 3 naturpunkter. Naturarealernes beliggenhed kan ses af kortbilag 3 og beregningerne kan ses i skemaet herunder.

Punkt nr.	Naturtype	Kategori	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Beskyttelsesniveau (kg N/ha/år)
1	Hængesæk	3	11,3	-1,7	1 kg merbelastning
2	Overdrev	3	0,9	0,1	1 kg merbelastning
3	Overdrev	2	0,1	0,0	1 kg totalbelastning

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget, se bilag 4, for Natura 2000-områderne. De er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Nærmeste kategori 1-natur er ved Natura 2000-område nr. 22, som er placeret mere end 7 km mod øst. På baggrund af emissionsstørrelsen og den store afstand til nærmeste Natura 2000 områder, vurderes det at beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur (naturpunkt nr. 3) udgøres af ammoniakfølsomme områder udenfor Natura 2000-områder, nærmere bestemt højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste forekomst er et overdrev ca. 500 m syd for anlæggene. Der er beregnet en totaldeposition fra anlægget på 0,1 kg N/ha/år i området, og beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur (naturpunkt nr. 1 og 2) udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, som heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove. Nærmeste forekomst er en hængesæk som ligger ca. 100 m øst for anlægget. Depositionen falder i forbindelse med dette tillæg med 1,7 kg N/ha/år. I et overdrev, som ligger ca. 450 m mod øst er der beregnet en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Staldanlæg i relation til arter på udpegningsgrundlaget for natura 2000-område nr. 22 Kielstrup Sø.

Det er Mariagerfjord Kommunes opfattelse, at hvis ansøgningen ikke er i modstrid med bevaringsmålsætningen for naturtyperne, kan det sikres, at arterne ikke påvirkes i modstrid med ønsket om gunstig bevaringsstatus for disse. Da naturtyper i kategori 1 ikke påvirkes over beskyttelsesniveauet, vurderes det, at der ikke er problemer i forhold til arter på udpegningsgrundlaget. Udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 4.

Staldanlæg i relation til Bilag IV-arter

Der er ikke tidligere registreret arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Kommunen har i den aktuelle sag vurderet, at det er relevant at foretage en vurdering i forhold til følgende bilag IV-arter: alle arter af flagermus, markfirben, stor vandsalamander, løg- og spidssnudet frø.

For så vidt angår de nævnte arter har kommunen ikke noget konkret kendskab til forekomster af arterne, som vil blive påvirket negativt af projektet.

Det er overvejende sandsynligt, at der kan findes flere arter af flagermus, stor vandsalamander og spidssnudet i nærheden af ejendommen og udbringningsarealerne. Det er mindre sandsynligt, at der kan findes markfirben eller løgfrø, da disse arter er mere sjældne i området.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at der på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at anlægget ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus for dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, og kommunens viden om forekomst af arterne.

Konklusion – anlægget

Det er kommunens samlede vurdering med baggrund i miljøstyrelsens vejledning, at den ansøgte drift, med de hertil stillede vilkår, er foreneligt med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, habitatdirektivforpligtelsen som denne er defineret i miljøstyrelsens vejledning.

4. Samlet vurdering

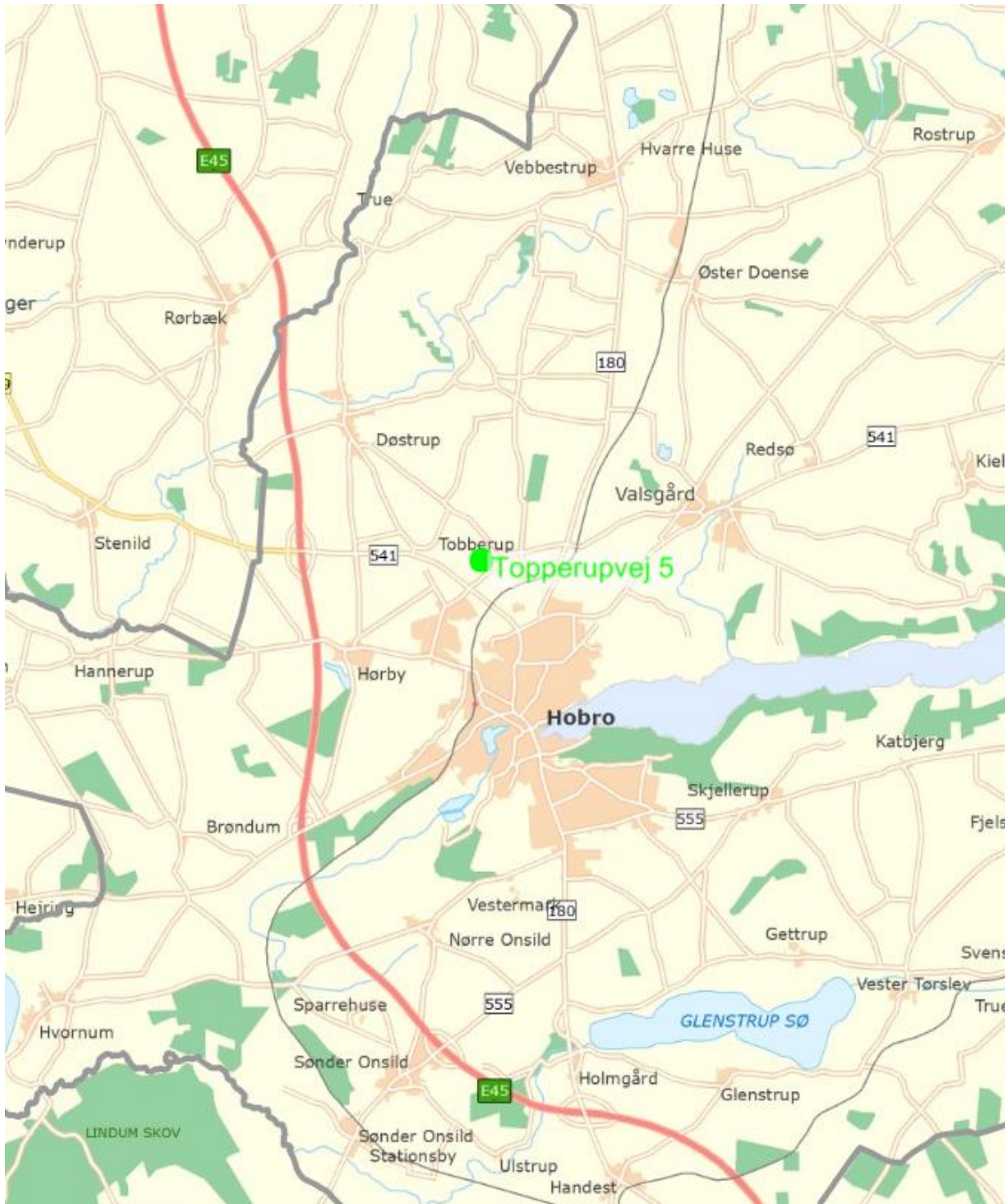
På baggrund af ansøgningsmaterialet og indsendte oplysninger samt kommunens registreringer af naturforhold m.m. har Mariagerfjord Kommune vurderet, at tillægget til miljøgodkendelsen ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Mariagerfjord Kommune vurderer:

at ændringen af husdyrbruget kan godkendes, idet ændringen ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, naturområder omfattet af § 7 i loven, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Limfjorden og Mariager Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Limfjorden og Mariager Fjord), grundvandet herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer. Endvidere er det vurderet, at ændringen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder eller andre naturområder, som er beskyttet mod tilstandsændring. Endvidere er det vurderet, at ændringen ikke vil medføre væsentlige ændringer i arealer, som er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller er særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning. Endeligt er det vurderet, at de ovennævnte naturområders bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder ikke vil påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

at der anvendes bedst tilgængelig teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Husdyrbrugets beliggenhed

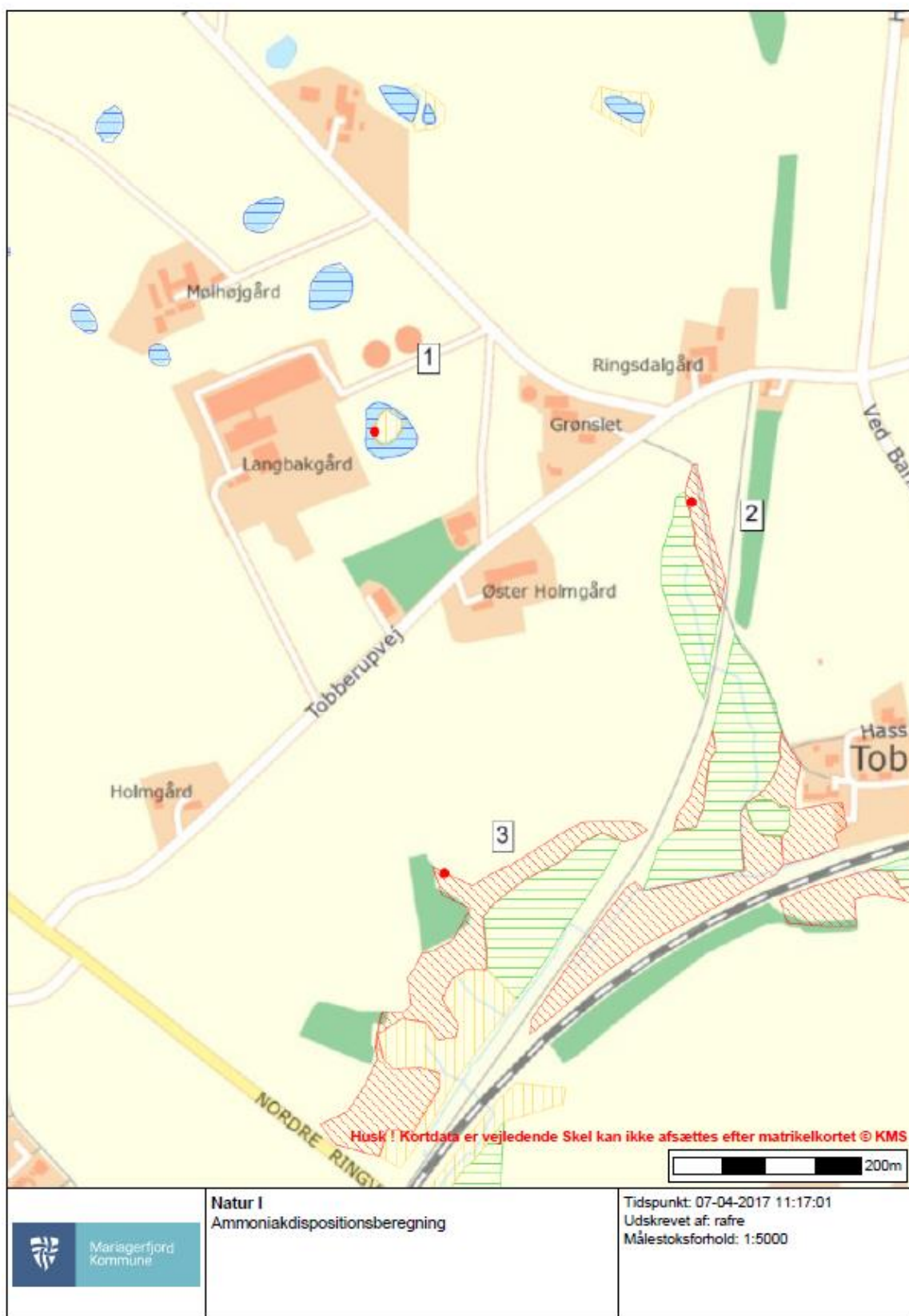

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Ammoniakdepositionsbergningspunkter

Bilag 4: Udpegningsgrundlag for berørte natura 2000-områder – Kielstrup Sø

Natura 2000-område nr. 22 omfatter EF-Habitatområde nr. 22

Udpegningsgrundlag for: Habitatområde nr. 22, Kielstrup Sø

- 1013** Kildevælds-vindelsnegl (*Vertigo geyeri*)
- 1014** Skæv vindelsnegl (*Vertigo angustior*)
- 1166** Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1528** Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
- 1110** Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1150** * Kystlaguner og strandsøer
- 1210** Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220** Flerårig vegetation på stenede strande
- 1330** Strandenge
- 3130** Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3150** Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3260** Vandløb med vandplanter
- 4030** Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 5130** Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
- 6210** Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230** * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410** Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 6430** Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
- 7140** Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
- 7220** * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230** Rigkær
- 9110** Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9130** Bøgeskove på muldbund
- 91E0** * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld